

A változás pontos oka ismeretlen, bár valószínű, hogy a Nap belsejében lejátszódó folyamatokkal áll kapcsolatban. Nemrégiben Jeffrey R. Kuhn és munkatársai a Michigani Egyetemen megvizsgálták a Nap felületi fényességének és felszíni hőmérsékletének a heliografikus szélességtől való függését. Megfigyeléseiket 1983 és 1987 között, a naptevékenységi minimum idején végezték. A mérésekhez olyan távcsövet használtak, amely csak a napkorong pereme mentén, egy 20" széles körgyűrűben engedte át a Nap fényét. Ezután a körgyűrű 256 pontjában vörös és zöld hullámhosszon megmérték a napkorong fényességét.

Megállapították, hogy 50° déli és 50° északi heliografikus szé-

lességek között a napkorong peremének hőmérséklete egészen az 1986 végén bekövetkezett naptevékenységi minimumig évről évre csökkent. A néhány kelvines hőmérsékletváltozást a napkorong egészére kivetítve pontosan meg tudták magyarázni az űrszondák által észlelt fényességváltozást. A hőmérsékletváltozások ugyanabban a szélességtartományban következnek be, ahol a napfoltok és a naptevékenységi ciklussal összefüggő más aktív jelenségek is megfigyelhetők. Mindezek valószínűleg a differenciális rotáció és az ezzel együtt járó mágneses folyamatok kísérőjelenségei, melyek oka valahol a konvekciós zóna mélyén rejlik.

(Sky & Tel. 1989. március — B.E.)

Észlelők és távcsökészítők figyelmébe!

Meteor '89 észlelőtábor

A múlt évhez hasonlóan ezen a nyáron is megrendezzük egyhetes észlelőtáborunkat, melynek időpontja: június 30. — július 7. (péntektől péntekig). Táborunk célja ismét az, hogy módot adjon a gyakorlati amatőr munka művelésére. A résztvevők tapasztalt amatőrök irányításával sajátíthatják el az amatőr megfigyelések alapfogásait (előadásokon ill. észlelések során), a gyakorlott észlelők pedig a zavaró fényektől mentes égen folytathatják programjaikat.

A tervek szerint megfigyeljük a periodikus Brorsen—Metcalf-üstököt, az éppen látható bolygókat (a Merkúrtól a Plútóig), kisbolygókat, nyári mély-ég objektumokat, kvázárokat (pl. 3C 273), mira-maximumokat, kisebb meteorrajokat stb.

Mindehhez 15—27 cm-es Newton-reflektorokat, 15 cm-es Zeiss-Meniscast, 25x100-as monokulárt, Zeiss kisrefraktort biztosítunk. A résztvevők azonban feltétlenül hozzák magukkal hordozható távcsöveiket, mivel így a táboron

szerzett tapasztalatokat otthon könnyebben hasznosíthatják. A műszerépítők ilymódon számos hasznos megoldást lehetnek el egymástól.

A Meteor '89 tábor helyszíne ismét a bakonybeli Ráktanya (l. Meteor 89/4., 3. o.).

Az elszállásolás betonozott aljú sátrakban történik, alvás emeletes faágyakban. Hálózsákokat, takarókat korlátozott számban biztosítunk (kb. 50 főig). Napi háromszori étkezést biztosítunk. A tábor részvételi díja 1200 Ft (MCSE-tagoknak 1000 Ft), mely az étkezést és a programokon való részvételt foglalja magában. A saját sátorral érkezők számára sátorhelyek a tábor melletti füves térségen találhatóak.

A jelentkezéseket a következő címre kérjük: Mízsér Attila, Uránia Csillagvizsgáló, 1253 Budapest, Pf. 36 (tel.: 869-233). Visszaigazolás után befizetési csekket és tájékoztatót küldünk.

MÍZSER ATTILA — HORVÁTH FERENC